951 (2021-2022) – Nr. 1
ingediend op 7 oktober 2021 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot instemming met de overeenkomst
tussen de regering van het Koninkrijk België,
de regering van de Vlaamse gemeenschap,
de regering van de Franse gemeenschap,
de regering van de Duitstalige gemeenschap,
de regering van het Vlaamse gewest,
de regering van het Waalse gewest,
de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest
en de regering van de Franse Republiek
inzake het vervoer van lijken over land,
gedaan te Parijs op 9 maart 2020

Vlaams Parlement

verzendcode: BUI

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet..... 9
Advies van de Raad van State 13
Ontwerp van decreet 21
Bijlage: Tekst van de overeenkomst 25

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Deze overeenkomst houdt een vereenvoudiging in van het verdrag van de Raad van Europa inzake grensoverschrijdend lijkenvervoer van 26 oktober 1973. De vereisten voor de doodskisten en de formaliteiten voor het grensoverschrijdend lijkenvervoer over land worden versoepeld.

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

Deze overeenkomst is geconcipieerd als vereenvoudiging van de regels voorzien in het verdrag van de Raad van Europa inzake grensoverschrijdend lijkenvervoer van 26 oktober 1973. De bedoeling is om een versoepeling in te voeren van de vereisten voor de doodskisten en van de formaliteiten voor het grensoverschrijdend lijkenvervoer over land. Deze versoepeling geldt niet wanneer het overlijden het gevolg is van bepaalde besmettelijke ziekten.

2. Procedureverloop

Gemengde karakter en ondertekening

De Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van ICBB, legde op 17 december 2018 het gemengde (federaal/gewesten/Duitstalige Gemeenschap) karakter van de overeenkomst vast. Tijdens de vergadering van de WGV van 26 maart 2019 werd het gemengde karakter uitgebreid tot de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Ook ondertekeningsformule 1 (medeondertekening) werd voor deze overeenkomst vastgelegd.

Op 7 februari 2020 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de overeenkomst en verleende machtiging tot ondertekening. De algemeen afgevaardigde van de Vlaamse Regering in Frankrijk heeft de overeenkomst op 9 maart 2020 namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ondertekend in Parijs.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving, bracht advies uit op 22 december 2020 met kenmerk 68.339/VR.

De informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels

De Raad van State is van mening dat artikel 2, lid 1, van de overeenkomst, een technisch voorschrift betreft in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij.

Het voorontwerp van decreet moet overeenkomstig artikel 5, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/1535 aan de Europese Commissie worden meegedeeld en kan pas worden aangenomen nadat de in artikel 6 van de richtlijn bepaalde wachttermijnen in acht werden genomen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het gebruik van een ondoordringbare houten kist van minstens 22 mm dik geenszins een technisch voorschrift is. Een technisch

voorschrift wordt gedefinieerd als "een technische specificatie of andere eis of een regel betreffende diensten, met inbegrip van de erop toepasselijke bestuursrechtelijke bepalingen die de jure of de facto moeten worden nageleefd voor de verhandeling, de dienstverrichting, de vestiging van een verrichter van diensten of het gebruik in een lidstaat of in een groot deel van een lidstaat, alsmede de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, behoudens die bedoeld in artikel 7, van de lidstaten waarbij de vervaardiging, de invoer, de verhandeling of het gebruik van een product dan wel de verrichting of het gebruik van een dienst of de vestiging als dienstverlener wordt verboden." Het gebruik van een ondoordringbare houten kist van minstens 22 mm dik is geen imperatief na te leven eis, noch wordt het gebruik van andere kisten verboden. Dienstverrichters houden immers de vrijheid om gebruik te maken van andere kisten (cfr. artikel 2, 1, tweede volzin, van de overeenkomst: "Het gebruik van een kist van zink of van een ander metaal blijft zo nodig toegelaten."). In dat geval wordt hun dienstverrichting geregeld door het Verdrag van Straatsburg van de Raad van Europa inzake grensoverschrijdende lijkbezorging.

De verdragsluitende partijen

Het opschrift van de overeenkomst verwijst naar de 'regeringen van'. De Raad merkt hierbij op dat ofschoon verdragen worden gesloten door de bevoegde regeringen, zij dit evenwel doen namens de rechtspersonen waarvan zij de uitvoerende macht zijn of voor wie zij optreden.

Daarnaast merkt de Raad op dat de overeenkomst een bilateraal karakter heeft en gesloten is tussen, enerzijds, de Franse Republiek en, anderzijds, het Koninkrijk België. De in het opschrift vermelde gemeenschappen en gewesten, die weliswaar over een internationale verdragsbevoegdheid beschikken, zijn geen afzonderlijke partij bij de overeenkomst. De Raad stelt dat dit door de gemachtigde werd bevestigd.

Tijdens de adviestermijn vroeg de Raad van State: "Begrijpen we het juist dat doorheen de Overeenkomst met "ene Partij", "een Partij" of "elke Partij" (artikel 1, artikel 2, punt 2, artikel 6), ... Frankrijk of België (als internationale rechtspersoon) worden bedoeld? (dus dat het niet de bedoeling is dat aan Belgische zijde één van zijn overheden alleen handelt)".

De Vlaamse Regering is van mening dat de vermelde gemeenschappen en gewesten wel degelijk verdragspartij zijn bij deze overeenkomst. De overeenkomst omvat grotendeels gewestbevoegdheden. De Raad van State stemt in zijn advies in met het vastgelegde gemengde karakter. De bevestiging van de gemachtigde sloeg alleen op de interpretatie van de door de Raad van State aangehaalde artikelen. Voor die bepalingen wordt het Koninkrijk België als een geheel aanzien in de zin dat de intentie is dat een standpunt intra-Belgisch wordt afgestemd en vervolgens wordt overgemaakt aan de Franse verdragspartner.

De lijst van besmettelijke ziekten

Volgens de Raad van State vloeit uit artikel 2, lid 2, van de overeenkomst voort dat voor het vervoer van lijken over land tussen België en Frankrijk geen ondoordringbare kist van 22 mm dik mag worden gebruikt bij bepaalde besmettelijke ziekten. Deze lijst van besmettelijke ziekten kan worden bijgewerkt door elke partij op advies van de National Focal Points.

De Raad merkt op dat aan Belgische zijde een dergelijke bijwerking de vorm zal moeten aannemen van een reglementaire overheidshandeling die wordt aangenomen door de bevoegde overheden en die moet worden bekendgemaakt in het

Belgisch Staatsblad bij gebreke waarvan deze bijwerking niet tegenwerpbaar is aan particulieren.

De Vlaamse Regering antwoordt enerzijds dat onder normale omstandigheden het gebruik van een ondoordringbare houten kist van ten minste 22 mm mogelijk is. Het gebruik van zink of van een ander metaal is daarbij niet meer verplicht, maar wel nog toegestaan. Het betreft een vereenvoudiging van artikel 6 van het Verdrag van Straatsburg, met name van het voorschrift van 20 of 30 mm met respectievelijk een zinken binnenkist of zinken bekleding. In bepaalde gevallen bij bepaalde infectieziekten is de afwijking van artikel 6 van het Verdrag van Straatsburg niet toegekend en blijft het laatstvernoemde verdrag wel volledig van toepassing.

Anderzijds antwoordt ze dat de National Focal Points via EWRS (Early Warning and Respons System) een kanaal hebben waardoor ze met elkaar kunnen communiceren. De risk assessment gebeurt door de Risk Assessment Group (RAG) en kan zowel in een meeting gebeuren alsook via de opmaak van een zogenaamde Primary Risk Assessment (PRA) via deskresearch en mailprocedure. Het advies wordt vervolgens gewijzigd of gevalideerd door de Risk Management Group (RMG).

Zowel RAG als RMG zijn officiële interfederaal samengestelde organen van de Belgische werking rond het Internationaal Gezondheidsreglement van de Wereldgezondheidsorganisatie.

De noodzaak tot aanpassing van de lijst kan voorkomen in een acute gezondheidscrisis, zoals de COVID-19-crisis, waarbij beslissingen meestal tijdelijk zijn, of uit meer algemeen voortschrijdend wetenschappelijk inzicht.

De bekendmaking zal gebeuren via publicatie van de RMG-beslissing op de website zoals nu ook gebeurt met de rapporten van de RMG op de website van de FOD Volksgezondheid.

De publicatie van de inwerkingtreding van de overeenkomst

De overeenkomst treedt in werking op de datum van de ontvangst van de tweede kennisgeving dat de interne procedures, vereist voor de inwerkingtreding van de overeenkomst, werden voltooid.

Volgens de Raad van State moet dergelijke regeling van inwerkingtreding worden vermeden, aangezien de bij de overeenkomst betrokken overheden en de particulieren daar niet van op de hoogte zullen zijn. De Raad stelt dat minstens in het Belgisch Staatsblad een bericht moeten worden bekendgemaakt om de burgers op de hoogte te brengen van deze inwerkingtreding.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het de bedoeling is om de datum van inwerkingtreding in het Belgisch Staatsblad te publiceren.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De voorliggende overeenkomst telt 6 artikelen.

Artikel 1 stelt een op wederkerigheid gebaseerd kader in en legt het territoriale toepassingsgebied vast.

Artikel 2 omvat de kern van de wijzigingen. Dit artikel bepaalt de regels die mogelijk zijn in afwijking van het toepasselijke artikel 6 uit het Verdrag van Straatsburg.

Het eerste punt geeft aan waaraan de lijkkist in normale omstandigheden moet voldoen. Het gebruik van zink of van een ander metaal is daarbij niet meer ver-

plicht, maar wel nog toegestaan. Het betreft een vereenvoudiging van artikel 6 van het Verdrag van Straatsburg.

Het tweede punt bepaalt dat de vereenvoudiging van het verdrag niet van toepassing is wanneer het overlijden te wijten is aan bepaalde besmettelijke ziekten. Er wordt ook voorzien hoe deze lijst van ziekten kan worden bijgewerkt.

De punten drie en vier geven aan welke documenten verplicht zijn voor het vervoer over land respectievelijk van België naar Frankrijk en van Frankrijk naar België.

De zorgen ter conservering van de overledene zijn niet noodzakelijk voor het vervoer tussen België en Frankrijk, conform punt 5 van dit artikel.

Wanneer het vervoer langer dan 72 uur duurt, is een vervoerskist die voldoet aan een aantal bepalingen van het Verdrag van Straatsburg nog steeds van toepassing (punt 6).

Punt 7 bepaalt dat de toestemming van gerechtelijke overheden noodzakelijk is wanneer er redenen zijn om een autopsie uit te voeren vooraleer het vervoer kan plaatsvinden.

Deze overeenkomst doet geen afbreuk aan de andere internationale verplichtingen van de partijen (artikel 3).

Krachtens artikel 4, lid 1, is de gemengde commissie, opgericht bij de kaderovereenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg van 30 september 2005, bevoegd voor opvolging van de uitvoering van de voorliggende overeenkomst. De gewesten die in de oorspronkelijke gemengde commissie niet waren vertegenwoordigd, worden bij de werking betrokken.

Het tweede lid van artikel 4 legt de methodes van geschillenbeslechting vast.

Lid 3 van dit artikel legt vast wie een rol speelt bij een ernstige volksgezondheidsgebeurtenis.

Artikel 5 stelt dat de overeenkomst geen bijkomende financiële verbintenissen voor de verdragsluitende staten inhoudt.

Tot slot bevat artikel 6 gebruikelijke slotbepalingen, zoals de bepaling inzake inwerkingtreding en opzegging van de overeenkomst.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020.

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management

Jan JAMBON

de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 68.339/VR
van 22 december 2020

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020’

Op 20 november 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen(*), een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest 'tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020'.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 15 december 2020. De verenigde kamers waren samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, voorzitter, Martine BAGUET, kamervoorzitter, Luc CAMBIER, Jeroen VAN NIEUWENHOVE, Bernard BLERO en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, Christian BEHRENDT, Marianne DONY en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier, en Charles-Henri VAN HOVE, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE en Marc OSWALD, eerste auditeurs.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 december 2020.

*

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest strekt ertoe instemming te verlenen met de Overeenkomst 'tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse Gemeenschap, de regering van de Franse Gemeenschap, de regering van de Duitstalige Gemeenschap, de regering van het Vlaamse Gewest, de regering van het Waalse Gewest, de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020' (hierna: de Overeenkomst) (artikel 2 van het voorontwerp).

Met de Overeenkomst wordt in hoofdzaak beoogd om voor het vervoer van lijken over land tussen Frankrijk en België in versoepelingen te voorzien van de regels bepaald in de Overeenkomst 'inzake het vervoer van lijken, opgemaakt te Straatsburg op 26 oktober 1973'.[2] Zo wordt het gebruik van een ondoordringbare houten kist toegelaten (artikel 2, lid 1, van de Overeenkomst), behoudens indien het overlijden is veroorzaakt door bepaalde besmettelijke ziektes (artikel 2, lid 2, van de Overeenkomst) of als de aankomst van het lijk op de plaats van begraving of crematie niet binnen een termijn van 72 uur kan plaatsvinden (artikel 2, lid 6, van de Overeenkomst).

De gemengde intergouvernementele commissie die werd opgericht bij artikel 7 van het Raamakkoord 'tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek betreffende de grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg, gedaan te Moeskroen op 30 september 2005'[3], is bevoegd voor de opvolging van de Overeenkomst, maar moet vertegenwoordigers van de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

[2] Goedgekeurd bij de wet van 20 augustus 1981 'houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake het vervoer van lijken, en van de Bijlage, opgemaakt te Straatsburg op 26 oktober 1973'.

[3] Goedgekeurd bij de wet van 9 februari 2009 'houdende instemming met het Raamakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek betreffende de grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg, ondertekend te Moeskroen op 30 september 2005', het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 maart 2009 'houdende instemming met het raamakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek betreffende de grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg, ondertekend in Moeskroen op 30 september 2005', het decreet van de Franse Gemeenschap van 27 mei 2010 'portant assentiment à l'Accord-cadre entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République française sur la coopération sanitaire transfrontalière signé à Mouscron le 30 septembre 2005' en het decreet van het Waalse Gewest van 3 juni 2010 'portant assentiment, en ce qui concerne les matières dont l'exercice a été transféré par la Communauté française, à l'accord-cadre entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République française sur la coopération sanitaire transfrontalière, signé à Mouscron le 30 septembre 2005'.

en van het ministerie van Binnenlandse Zaken van de Franse Republiek betrekken bij deze opvolging (artikel 4, eerste alinea, van de Overeenkomst).

Elke partij stelt de andere partij langs diplomatieke weg in kennis van het voltooien van de interne procedures vereist voor de inwerkingtreding van de Overeenkomst. De Overeenkomst treedt in werking op de datum van ontvangst van de tweede van deze kennisgevingen (artikel 6, lid 1, van de Overeenkomst).

BEVOEGDHEID

3. De Werkgroep Gemengde Verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten 'over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen', heeft op 17 december 2018 en 26 maart 2019 geoordeeld dat de Overeenkomst een gemengd verdrag is in de zin van artikel 167, § 4, van de Grondwet dat ter instemming moet worden voorgelegd aan de parlementen van de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.[4]

Hiermee kan worden ingestemd.

VORMVEREISTEN

4. Artikel 2, lid 1, van de Overeenkomst, naar luid waarvan voor het vervoer van lijken over land tussen België en Frankrijk het gebruik van een ondoordringbare houten kist van ten minste 22 mm dik verplicht is, is te beschouwen als een technisch voorschrift in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 'betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij'. Die vereiste vormt immers een technische specificatie[5] die moet worden nageleefd voor het gebruik van lijkkisten bij het vervoer van lijken over land tussen België en Frankrijk.

Bijgevolg moet het voorontwerp overeenkomstig artikel 5, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/1535 aan de Europese Commissie worden meegedeeld en kan het pas worden aangenomen nadat de in artikel 6 van de richtlijn bepaalde wachttermijnen in acht werd genomen.

[4] De Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB) stemde via de schriftelijke procedure in met het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen, wat bij brieven van 11 maart 2019 en 3 juni 2019 is bevestigd.

[5] Volgens artikel 1, c), van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 moet onder "technische specificatie" worden verstaan "een specificatie die voorkomt in een document ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product, zoals kwaliteitsniveau, prestaties, veiligheid of afmetingen, met inbegrip van de voor het product geldende voorschriften inzake verkoopbenaming, terminologie, symbolen, beproeving en beproevingsmethoden, verpakking, het merken of etiketteren, en de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures".

ALGEMENE OPMERKING

5. Het verdrag waarmee instemming wordt verleend, is luidens het opschrift ervan de "Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse Gemeenschap, de regering van de Franse Gemeenschap, de regering van de Duitstalige Gemeenschap, de regering van het Vlaamse Gewest, de regering van het Waalse Gewest, de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land", gedaan te Parijs op 9 maart 2020.

Hoewel dat opschrift letterlijk moet worden overgenomen in het opschrift en in artikel 2 van het voorontwerp, wordt er nogmaals op gewezen dat verdragen weliswaar worden gesloten door de bevoegde organen van de uitvoerende macht, maar dat deze dit doen namens de rechtspersonen waarvan ze de uitvoerende macht vormen of waarvoor ze optreden.

In dit geval zijn de verdragsluitende partijen het Koninkrijk België en de Republiek Frankrijk en dus niet hun respectieve regeringen.[6] Bovendien blijkt uit het opzet van de Overeenkomst dat ze een bilateraal karakter heeft en gesloten is tussen, enerzijds, de Franse Republiek en, anderzijds, het Koninkrijk België. De in het opschrift vermelde gemeenschappen en gewesten, die weliswaar over een internationale verdragsbevoegdheid beschikken, zijn geen afzonderlijke partij bij de Overeenkomst. Dit werd door de gemachtigde bevestigd, die verklaarde:

> "Het is inderdaad zo dat België in z'n geheel één partij vormt."

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 2

6. Uit artikel 2, lid 2, van de Overeenkomst vloeit voort dat voor het vervoer van lijken over land tussen België en Frankrijk geen ondoordringbare houten kist mag worden gebruikt "als het overlijden is veroorzaakt door een van de volgende besmettelijke ziektes: rabiës, orthopoxvirusinfecties, cholera, pest, miltvuur en virale hemorragische koortsen, elke opkomende besmettelijke overdraagbare ziekte (Severe Acute Respiratory Syndrome ...)". Deze lijst van besmettelijke ziekten kan worden bijgewerkt "door elke Partij op advies van de bevoegde autoriteiten zoals beschreven in artikel 4, lid 3 van deze Overeenkomst". In dat artikel wordt bepaald dat de National Focal Points (hierna: NFP) zoals bedoeld bij het Internationaal Gezondheidsreglement van 2005,[7] belast zijn met de beoordeling in real time van de risico's van een ernstige volksgezondheidsgebeurtenis.

---

[6] Krachtens artikel 167, § 2, van de Grondwet is het trouwens de Koning, en niet de regering, die de verdragen sluit.

[7] Wat het NFP van België betreft: zie het Protocol van 5 november 2018 gesloten tussen de Federale Overheid en de overheden bedoeld in artikelen 128, 130 en 135 van de Grondwet 'tot vaststelling van de generische structuren voor het sectoraal gezondheidsbeheer van crisissen voor de volksgezondheid en hun werkwijze voor de toepassing van het Internationaal Gezondheidsreglement (2005), en Besluit nr. 1082/2013/EU over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid'.

Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd, verduidelijkte de gemachtigde dat:

- de bijwerking van de lijst van besmettelijke ziekten niet gebeurt door middel van een formele verdragswijziging;

- een bijwerking kan gebeuren door elke partij afzonderlijk;

- een bijwerking gebeurt op advies van de NFP's van beide partijen ("op advies van de bevoegde autoriteiten");

- de lijst digitaal zal worden gepubliceerd.

Aan Belgische zijde zal een dergelijke bijwerking de vorm moeten aannemen van een reglementaire overheidshandeling die wordt aangenomen door de ter zake bevoegde overheden en die moet worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad bij gebreke waarvan deze bijwerking niet tegenwerpbaar is aan particulieren.

Artikel 6

7. Naar luid van artikel 6, lid 1, van de Overeenkomst treedt ze in werking op de datum van de ontvangst langs diplomatieke weg van de tweede kennisgeving dat de interne procedures vereist voor de inwerkingtreding van de Overeenkomst, werden voltooid.

Een dergelijke regeling van de inwerkingtreding moet worden vermeden, aangezien de bij de Overeenkomst betrokken overheden en de particulieren daar niet van op de hoogte zullen zijn. Om dit te verhelpen zal minstens in het Belgisch Staatsblad een bericht moeten worden bekendgemaakt om de burgers op de hoogte te brengen van deze inwerkingtreding.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brusselse hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 16 juli 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering
en Facilitair Management

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering
en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

BIJLAGE:
Tekst van de overeenkomst

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË,

DE REGERING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP,

DE REGERING VAN DE FRANSE GEMEENSCHAP,

DE REGERING VAN DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP,

DE REGERING VAN HET VLAAMSE GEWEST,

DE REGERING VAN HET WAALSE GEWEST,

DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

EN

DE REGERING VAN DE FRANSE REPUBLIEK

INZAKE HET VERVOER VAN LIJKEN OVER LAND

De Regering van het Koninkrijk België,

De Regering van de Vlaamse Gemeenschap,

De Regering van de Franse Gemeenschap,

De Regering van de Duitstalige Gemeenschap,

De Regering van het Vlaamse Gewest,

De Regering van het Waalse Gewest,

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

enerzijds,

en

De Regering van de Franse Republiek,

anderzijds,

hierna "de Partijen" genoemd;

Zich bewust van de traditie van mobiliteit van de bevolking en de rijke grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg tussen Frankrijk en België ;

Overwegende het belang van de gezamenlijke grens voor hun respectieve bevolking en de noodzaak van een gecoördineerd beheer van gemeenschappelijke vraagstukken;

Overwegende de Overeenkomst inzake het vervoer van lijken, die in Straatsburg op 26 oktober 1973 werd getekend, hierna “de Overeenkomst van Straatsburg”, en met name artikel 2 ervan dat de Overeenkomstsluitende Partijen toelaat ruimere faciliteiten te verlenen door toepassing van bilaterale overeenkomsten ;

Overwegende de resolutie van het Europees Parlement van 4 december 2003 over het nemen van maatregelen met betrekking tot de repatriëring van het lichaam van overledenen (2003/2032(INI)), en met name de punten 1 en 2 ervan ;

Overwegende het raamakkoord tussen de Regering van de Regering van het Koninkrijk België en van de Franse Republiek betreffende de grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg, ondertekend in Moeskroen op 30 september 2005 ;

Verlangend de banden tussen de twee Staten te versterken ;

Verlangend de modaliteiten voor het vervoer van lichamen over land tussen de twee Staten te vereenvoudigen ;

Zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1

Bij deze Overeenkomst wordt een op wederkerigheid gebaseerd kader ingesteld ter vergemakkelijking van het grensoverschrijdend vervoer, uitsluitend over land, van lijken van op het grondgebied van de ene Partij overledenen naar het grondgebied van de andere Partij.

Deze Overeenkomst is van toepassing op het Europese grondgebied van de Franse Republiek en op het grondgebied van het Koninkrijk België.

Artikel 2

In afwijking van artikel 6 van de Overeenkomst van Straatsburg komen de Partijen overeen dat voor het vervoer over land van lijken van op het grondgebied van de ene Partij overledenen naar het grondgebied van de andere Partij:

1. Het gebruik van een ondoordringbare houten kist van ten minste 22 mm dik verplicht is. Het gebruik van een kist van zink of van een ander metaal blijft zo nodig toegelaten;
2. De in het vorige lid bepaalde afwijking niet van toepassing is als het overlijden is veroorzaakt door een van de volgende besmettelijke ziektes: rabiës, orthopoxvirusinfecties, cholera, pest, miltvuur en virale hemorragische koortsen, elke opkomende besmettelijke overdraagbare ziekte (Severe Acute Respiratory Syndrome ...). Deze lijst van besmettelijke ziekten kan worden bijgewerkt door elke Partij op advies van de bevoegde autoriteiten zoals beschreven in artikel 4, lid 3 van deze Overeenkomst ;
3. Het enige document dat vereist is voor het vervoer van lijken van België naar Frankrijk, een specifiek grensoverschrijdend laissez-passer voor lijken België-Frankrijk (afgekort LPL/BF) is dat wordt afgegeven op basis van de overlijdensakte en het attest van niet-besmettelijke ziekte;
4. Het enige document dat vereist is voor het vervoer van lijken van Frankrijk naar België, een laissez-passer voor lijken is;
5. Zorgen ter conservering van het lijk, met inbegrip van balsemen, niet vereist zijn voor het vervoer tussen de twee landen;
6. Als de aankomst van het lijk op de plaats van de begraving of crematie niet binnen een termijn van 72 uur kan plaatsvinden, deze in een voor het vervoer bedoelde kist moet worden gelegd die voldoet aan de bepalingen van artikel 6, lid 1van de Overeenkomst van Straatsburg ;
7. De toestemming van de gerechtelijke autoriteiten vereist is voor het vervoer van lijken wanneer een autopsie moet worden uitgevoerd vóór het vervoer van het lijk met het oog op de begraving of crematie.

Artikel 3

Behalve de in deze Overeenkomst bepaalde faciliteiten doet de toepassing van de Overeenkomst geen afbreuk aan de naleving van de verplichtingen op dit gebied die overeenkomstig de internationale verbintenissen, die respectievelijk op de Partijen rusten.

Artikel 4

De gemengde intergouvernementele commissie die bij artikel 7 van het raamakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Franse Republiek betreffende de

grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg van 30 september 2005 werd opgericht, is bevoegd voor de opvolging van de toepassing van deze samenwerkingsovereenkomst en zal de vertegenwoordigers van de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap van het Koninkrijk België en van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van de Franse Republiek bij deze opvolging betrekken.

Geschillen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst worden hetzij binnen de gemengde commissie geregeld, hetzij via rechtstreeks overleg of via rechtstreekse onderhandelingen tussen de Partijen.

De National Focal Points zoals bedoeld in het Internationaal Gezondheidsreglement van 2005 zijn belast met de beoordeling in real time van de risico's van een ernstige volksgezondheidsgebeurtenis.

Artikel 5

De eventuele kosten die verband houden met deze Overeenkomst geven in geen geval aanleiding tot een stijging van de overheidsuitgaven en worden aangerekend op de jaarlijkse werkingsbudgetten van de betrokken administraties.

Artikel 6

1. Elke Partij stelt de andere Partij langs diplomatieke weg in kennis van de voltooiing van de door zijn wetgeving vereiste procedures voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst. De Overeenkomst treedt in werking op de datum van ontvangst van de tweede van deze kennisgevingen. Ze wordt voor onbepaalde tijd gesloten.

2. Deze Overeenkomst kan worden gewijzigd met wederzijds akkoord van de Partijen. Deze wijzigingen worden van kracht nadat de interne procedures zijn voltooid.

3. Ze kan op elk moment worden opgezegd door de een of de andere Partij. Elke opzegging moet schriftelijk langs diplomatieke weg worden meegedeeld met inachtneming van een opzegtermijn van zes (6) maanden.

Gedaan te XX Parijs , op XX 9 maart 2020, in twee originele exemplaren in de Franse, de Nederlandse en de Duitse taal, zijnde alle taalversies gelijkelijk authentiek.

Voor de Regering van het Koninkrijk België

Voor de Regering van de Franse Republiek

Mevrouw Amélie de Montchalin,
Staatssecretaris van de Minister van Europa en Buitenlandse Zaken,
belast met Europese Zaken

Voor de Regering van de Vlaamse Gemeenschap

Voor de Regering van de Franse Gemeenschap

Voor de Regering van de Duitstalige Gemeenschap

Voor de Regering van het Vlaamse Gewest

Voor de Regering van het Waalse Gewest

Voor de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest